

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria cu inculpatul Barinov Ilia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 29 iunie 2017, în cauza penală privind-l pe

Barinov Ilia XXX născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 06.06.2017 – 29.06.2017 (prima instanță);
2. 03.10.2017 – 23.11.2017 (instanța de apel);
3. 20.11.2018 – 16.01.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 29 iunie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Barinov Ilia a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 160 de ore.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Barinov Ilia la 01.02.2017, aproximativ la ora 22:45, fără a deține permis de conducere al mijlocului de transport, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art. 14) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, fiind potrivit art. 134¹² din Cod penal și Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat cu concentrația vaporilor în aerul expirat de 0,82mg/l, a urcat la volanul automobilului de model „XXX” cu numerele de înmatriculare XXX și deplasându-se pe str. Ginta Latină 17, sect. Ciocana, mun. Chișinău, a tamponat automobilul de model „XXX” cu numerele de înmatriculare XXX și automobilul de model „XXX” cu numerele de înmatriculare XXX, care erau parcate în apropiere, fiind reținut în flagrant de către inspectorul- serviciului Documentare Accidente Rutiere, Cemurat Serghei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Barinov Ilia în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, - „ *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.*”

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1 Avocatul Antoci Maria cu inculpatul Barinov Ilia, care au solicitat casarea sentinței, cu încetarea procesului penal în privința inculpatului cu tragerea acestuia la răspundere contravențională, invocând faptul că:

- inculpatul a fost tras pentru prima oară la răspundere penală, nefiind vreodată sancționat contravențional, în privința acestuia fiind posibil aplicarea art. 55 alin. (1) Cod penal;

- la materialele cauzei au fost prezentate probe precum că inculpatul este angajat oficial în câmpul muncii, fiind caracterizat pozitiv, proprietarii automobilelor care au fost accidentate nu au careva pretenții față de el.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că de către prima instanță corect a fost individualizată pedeapsa în baza probelor administrate și cercetate, apreciindu-le din punct de vedere al concludenței, utilității și veridicității lor, în corespundere cu cerințele art. 101 Cod de procedură penală, încadrând corect acțiunile lui Barinov Ilia în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Cu referire la solicitarea apărării asupra aplicării prevederilor art. 55 Cod penal față de inculpatul Barinov Ilia, instanța de apel a statuat că de către prima instanță corect a fost constatată netemeinicia tragerii la răspundere contravențională a inculpatului.

Instanța de apel a specificat faptul că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și cu stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de apel a remarcat faptul că Codul penal prevede liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, care poate fi aplicată doar în cazul în care instanța de judecată constată că sunt întrunite condițiile prescrise de această normă și anume: 1) infracțiunea săvârșită să fie de categoria celor ușoare ori mai puțin grave; 2) să fie săvârșită pentru prima oară; 3) să-și recunoască integral vina; 4) să fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune; 3) să se constate că corectarea persoanei vinovate este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În acest context, instanța de apel a remarcat faptul că prin sintagma „ *poate* ” din textul alin. (1) art. 55 Cod penal, se înțelege că aplicarea aceste norme nu urmează a fi înțeleasă ca o obligație față de instanța de judecată.

Instanța de apel a conchis că nu are obligația de a aplica art. 55 Cod penal, or, în conformitate cu prevederile art. 24 Cod penal, persoana care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală.

În baza celor constatate, instanța de apel a conchis că hotărârea adoptată de către prima instanță este legală și întemeiată.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către:

4.1. Avocatul Antoci Maria cu inculpatul Barinov Ilia, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10), pct. 13) Cod de procedură penală, care solicită casarea sentinței și a deciziei, cu emiterea unei decizii prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului cu tragerea acestuia la răspundere contravențională, invocând faptul că:

- inculpatul a fost tras pentru prima oară la răspundere penală, nefiind vreodată sancționat contravențional, în privința acestuia fiind posibil aplicarea art. 55 alin. (1) Cod penal;

- reieșind din modificările operate la Codul penal prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 în vigoare din 20.12.2017, alin. (2) lit. f) art. 55 Cod penal, care prevede munca neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 10 la 60 de ore, prevederi care sunt aplicabile față de inculpat.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând faptul că soluția instanței de apel, referitor la individualizarea pedepsei și neaplicarea prevederilor art. 55 Cod penal este întemeiată, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului este în limita sancțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, s-a ținut cont de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea condamnatului, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării condamnatului, fiind respectate în acest sens dispozițiile legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurenții au indicat ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor,

or, la judecarea apelului declarat, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea individualizării pedepsei în privința lui Barinov Ilia în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului Barinov Ilia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Colegiul penal consideră neîntemeiat argumentul recurenților precum că „*în privința inculpatului este posibilă aplicarea prevederilor art. 55 alin. (1) Cod penal*”, deoarece conform prevederilor art. 55 Cod penal „*persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (1¹), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale*”.

În acest sens, Colegiul penal conchide că legiuitorul a lăsat la discreția instanței posibilitatea liberării de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională a persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, ținându-se cont de toate circumstanțele cauzei, această normă neurmând a fi înțeleasă ca o obligație a instanței de judecată.

Având în vedere circumstanțele cauzei și anume faptul că infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a fost săvârșită de către inculpatul Barinov Ilia în stare de ebrietate, totodată ținând cont și de prevederile art. 24 Cod penal care prevede că „*persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii infracțiunii se iau în considerare la stabilirea pedepsei*”, Colegiul penal consideră corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la neaplicarea în privința inculpatului Barinov Ilia a prevederilor art. 55 Cod penal, concluzii pe care Colegiul penal, le acceptă și le însușește, fapt

ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la temeiul invocat de recurenți precum că „, a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului și anume Legea nr. 163 din 20.07.2017 în vigoare din 20.12.2017 care a operat modificări la art. 55 alin. (2) lit. f) Cod penal și care urmează a fi aplicate față de inculpat”, Colegiul penal îl apreciază ca fiind neîntemeiat, deoarece prevederile art. 55 alin. (2) Cod penal se aplică doar persoanelor care au fost liberate de răspundere penală în conformitate cu prevederile alin. (1) al aceluiași articol, din care considerente aceste prevederi nu sunt aplicabile în speța dată.

7. Având în vedere cele menționate, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea judecătorească atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria cu inculpatul Barinov Ilia este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria cu inculpatul Barinov Ilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 29 iunie 2017, în cauza penală privind-l pe **Barinov Ilia XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 februarie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor